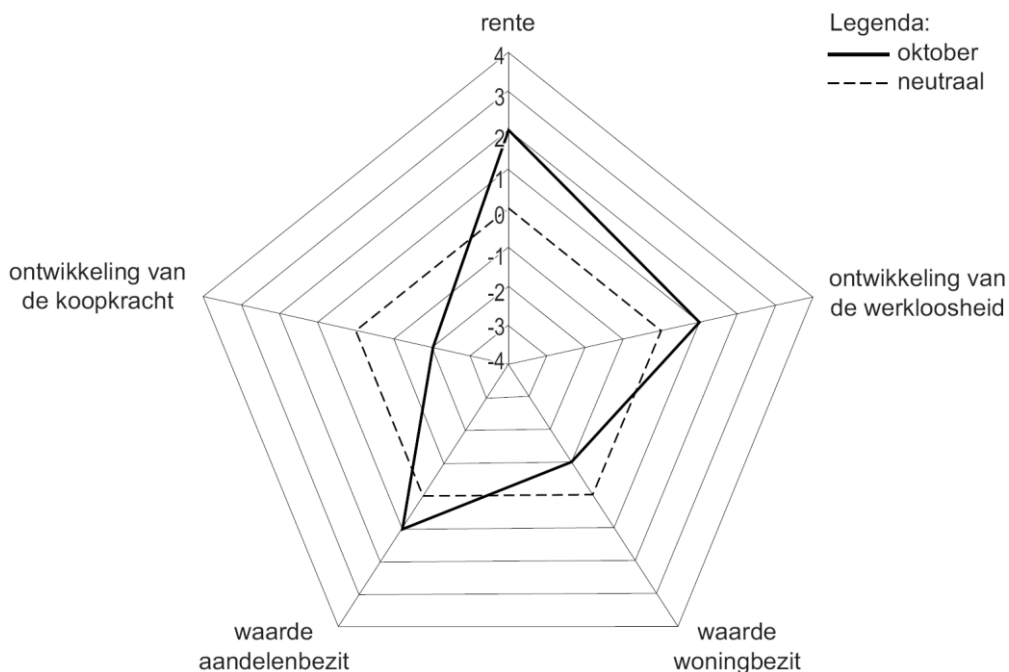

Consumptiediamant

Onderzoeksbureau Leon analyseert het consumptiegedrag van de inwoners van een land dat zich langzaam herstelt uit een periode van laagconjunctuur. Het bureau hanteert bij de voorspelling van de ontwikkeling van de consumptie een zogenoemde consumptiediamant. Voor elke maand wordt van een aantal indicatoren berekend in hoeverre deze gunstig of ongunstig zullen zijn voor toename van de consumptie. De berekende waarden worden weergegeven in een figuur. Hoe verder de waarde van een indicator afligt van het midden van de grafiek, des te gunstiger de omstandigheden zijn voor de bereidheid van huishoudens om meer goederen en diensten te kopen. Een waarde van 0 betekent neutraal, dus niet gunstig en niet ongunstig. Een waarde van -4 betekent zeer ongunstig en een waarde van 4 betekent zeer gunstig. Hieronder is de consumptiediamant voor oktober afgebeeld.

figuur 1 consumptiediamant van oktober

Bureau Leon kent bij het voorspellen van de consumptie niet aan elke indicator eenzelfde belang toe. De waarden van elke indicator in de consumptiediamant wordt gecombineerd met de bijbehorende wegingsfactor in tabel 1 om tot één samengestelde indicator te komen. Deze geeft aan in hoeverre de omstandigheden gunstig zijn voor een stijging van de consumptie. In september had de samengestelde indicator een waarde van $-0,4$.

tabel 1   wegingsfactoren bij beïnvloeding van consumptie

bepalende variabelen	wegingsfactor
rente	15
ontwikkeling van de werkloosheid	25
waarde woningbezit	20
waarde aandelenbezit	15
ontwikkeling van de koopkracht	25
totaal	100

De toelichting van bureau Leon bevat onder andere de volgende punten:

- A Bij het bepalen van de wegingsfactor voor de indicator werkloosheid is rekening gehouden met ingebouwde stabilisatoren in de overheidsbegroting.
- B In de laagconjunctuur zijn gezinnen voorzichtig en zullen zij mogelijk beslissen hun consumptie uit te stellen. Dit uitstel kan afgeremd worden doordat het financieel niet aantrekkelijk is om de consumptie uit te stellen.
- C Twee voorraadgrootheden in de figuur geven samen een beeld van de invloed van de vermogenspositie op de ontwikkeling van de consumptie.

- a Blijkt uit de waarden van de consumptiediamant een daling of een stijging van de werkloosheid in oktober? Licht het antwoord toe.
- b Zou de indicator voor de ontwikkeling van de werkloosheid hoger of lager zijn geweest indien geen rekening was gehouden met automatische stabilisatoren? Geef een argument voor je keuze.
- c Kun je uit de waarde die in de figuur aan de rente is gegeven concluderen dat uitstel van consumptie in verband hiermee financieel aantrekkelijk is geweest in oktober? Verklaar het antwoord.
- d Zal volgens bureau Leon de vermogenspositie van de gezinnen in oktober een positieve invloed hebben op de ontwikkeling van de consumptie? Verklaar je antwoord met behulp van de figuur en de tabel.
- e Zal bureau Leon concluderen dat de omstandigheden voor de consumptie in oktober verbeterd zijn ten opzichte van september? Verklaar het antwoord met een berekening.